

Het Frans Walkate Archief

Het Frans Walkate Archief, uitgever van de Kamper Almanak, bestaat dit jaar zestig jaar.

Het archief is gevestigd in het pand van de voormalige Nutsspaarbank, nu SNS Bank, aan de Burgwal 43 op de plaats waar vroeger het huis van de bekende Kamper familie Engelenberg stond. Het gebouw uit 1930, ontworpen door de Groningse architect Hoekzema in de stijl van de Amsterdamse School, is een van de monumenten van Jongere Bouwkunst. Het late-Jugendstil interieur is nog in vrijwel authentieke staat.

In 1938 werd in de Geerstraat, waar het koetshuis van het huis Engelenberg had gestaan, een nieuwe vleugel bij de Nutsspaarbank aangebouwd. Deze vleugel was bestemd voor archiefbewaarplaats. Behalve aan het spaarbankarchief moest deze ruimte ook plaats bieden aan de verzameling van de toenmalige directeur van de bank, Frans Walkate. Hij verzamelde materiaal wat betrekking had op de geschiedenis van de stad Kampen en haar inwoners. Met name documentatie en voorwerpen uit de negentiende en twintigste eeuw hadden zijn belangstelling.

In 1936 had de spaarbank, op initiatief van Walkate, besloten de samenstelling en uitgifte van de Kamper Almanak over te nemen van de firma Zalsman. De almanak zou dan jaarlijks op Wereldspaarstag gratis beschikbaar worden gesteld aan klanten van de bank. De uitgebreide collectie van Frans Walkate diende als bron voor deze cultuur-historische uitgave.

In december 1943 stierf Frans Walkate en op 5 februari 1944, nu zestig jaar geleden, besloot het bestuur van de bank de verzameling **Frans Walkate Archief** te noemen. Ook werd een beheerder aangesteld die het werk van Frans Walkate kon voortzetten.

Met steun van de bank wisten de diverse opvolgers van Walkate de collectie steeds verder uit te breiden. In 1974 kon de voormalige spaarbankhal aan de Burgwal in gebruik worden genomen als expositieruimte. De collectie kon nu aan een breder publiek worden getoond. Bij een reorganisatie van de bank in 1987, verhuisde het Frans Walkate Archief van de Geerstraat naar de huidige sfeervolle lokatie aan de Burgwal. In deze vroegere bestuursvleugel van de Nutsspaarbank zijn de bezoekers nu welkom om

het gebouw en de wisselexposities te bezichtigen of het historisch materiaal te bestuderen.

Exposities 2003

Ook het afgelopen jaar wisten weer talrijke bezoekers de weg naar het Frans Walkate Archief te vinden voor het raadplegen van de fotocollectie of ander historisch materiaal. Daarnaast was er veel aandacht voor de diverse exposities en andere activiteiten die plaatsvonden.

In het voorjaar was er een overzichtstentoonstelling van de Kamper kunstenaar Jan Brokkelkamp. Aanleiding was de verwerving door het FWA, in 2002, van een zevental van zijn doeken, en het jubileum van de schilder. De expositie maakte ook deel uit van een Kamper Kunstroute georganiseerd door de Stichting WegVanKunst tijdens het Nationaal Museumweekend op 12 en 13 april. Deze kunstroute vond voor het eerst plaats en trok veel belangstelling.

De zomertentoonstelling 'Alfred Mazure tekenaar van Dick Bos' werd geopend door de verzamelaar en schrijver Rich Thomassen. Een expositie met tekeningen en veel stripmateriaal uit de verzameling van Thomassen werd aangevuld met originele tekeningen van Alfred Mazure, in bruikleen ontvangen van de Vrije Universiteit van Amsterdam.

In de maanden oktober en november werkte het FWA in samenwerking met kinderboerderij Cantecler, Stichting CultuurZIEN en Kunst en Cultuur Overijssel, mee aan een landelijk museaal thema. Het boerenbedrijf in al zijn facetten stond dit jaar in het centrum van de cultuurhistorische belangstelling. 'Leven op de Boerderij' was de titel van een aantal projectweken, waaraan alle groepen in het Kamper basisonderwijs konden deelnemen. Het project besteedde vooral aandacht aan de enorme veranderingen die in de vorige eeuw in het werk van de boer hebben plaatsgevonden. In het Frans Walkate Archief werd een speciale tentoonstelling ingericht met etsen van Oudhollandse Huisdierrassen. Deze etsen zijn in de eerste helft van de 18de eeuw vervaardigd door de Kamper kunstenaar J.C. Gaal. Een unieke serie, waar de Landbouwuniversiteit in Wageningen destijds studie van heeft gemaakt. In het Frans Walkate Archief vertelde

kinderboerderijbeheerder Hanjo IJkhout de kinderen over oude dierenrassen, die gedeeltelijk nog op de kinderboerderij te vinden zijn. Tot slot fotograferden de kinderen voormalige stadsboerderijen in hun huidige functie.

Op 20 november werd de wintertentoonstelling geopend door de marathonschaatser Jan Maarten Heideman. Deze tentoonstelling toonde naast een grote collectie schaatsen van de verzamelaar Bert van Voorbergen, de nieuwste ontwikkelingen op schaatstechnisch gebied van de marathonschaatser Jan Maarten Heideman.

Schenken en aankopen

De verzameling is uitgebreid met diverse grote en kleine aankopen en schenkingen waaronder veel fotomateriaal.

Belangrijke schenkingen waren een schilderij van E. Moulin, voorstellende Mej. G. Prins, wat de regionale TV haalde en een terracotta buste van de bekende Kamper evangeliste 'Juffrouw Hendriks'. Een bijzondere aankoop was een prent van de Kamper grafica Lenneke Saraber, winnares van de Nederlandse grafiekprijs 2002. (Zie: 'In de etalage' van het Frans Walkate Archief, verderop in deze Almanak).

Uitgave van de Kamper Almanak 2003

Op 12 juni werd de Kamper Almanak overhandigd aan Ramon Olaria, directeur van de drukkerij Zalsman. De editie 2003, was een jubileumuitgave van het Frans Walkate Archief in samenwerking met de firma Zalsman. Met dank aan de SNS Bank, drukkerij Zalsman en de auteurs werd het een bijzondere, rijk gevulde en zeer kleurrijke uitgave.

Als opvolger van Kees Schilder die vorig jaar afscheid nam, heeft de journalist en historicus Carel de Goeij zitting genomen in de redaktieraad.

Plannen voor het jaar 2004

Het komende jaar staan er een viertal tentoonstellingen op het programma. De voorjaartentoonstelling maakt deel uit van de 'Kunstroute' en toont beelden, zilversmeedwerk en sieraden van Beatrijs Asselbergs.

De zomertentoonstelling toont foto's en schoolattributen van het Kamper lager onderwijs uit de jaren dertig, veertig en vijftig.

In oktober komt er een expositie met schilderijen van de schilder De Cock in het kader van het 150 jarig bestaan van de Theologische Universiteit Kampen.

Tot slot is er dan de Sint Nicolaas tentoonstelling met als thema: 'De Vrind van ieder Kind'.

Openstelling

De openingstijden zijn als volgt: woensdag- en donderdagmiddag van 14.00 tot 17.00 uur en volgens afspraak.